

DEMOKRASİ VE HUKUK DEVLETİ İÇİN KAMUOYUNA DUYURU: ÇOK GEÇ OLMADAN!

Biz aşağıda imzası olan barolar, demokrasi için bu duyuruyu, çok geç olmadan, duyarlı kamuoyu ile paylaşıyoruz:

- 12 Eylül 2010 “referandum”unda Anayasa’da yapılan değişikliklerle, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu (HSYK) siyasi iktidarın doğrudan ve dolaylı etkisine açık şekilde yapılandırılmıştır.
- Ne yazık ki bu “referandum” öncesinde halkımız Anayasa değişikliklerinin içeriği ve gerçek amacı konusunda bilgilendirilmemiş veya yanlış bilgilendirilmiştir.
- Sivil toplumu oluşturan hiçbir kesimle uzlaşmadan alenacele yapılan bu Anayasa değişikliği sonrasında, HSYK, adeta Adalet Bakanlığı’nın bir dairesi haline getirilmiştir. Bundan sonra Yargıtay ve Danıştay da yürütme organına bağımlı kılınmak istenmektedir. Nitekim HSYK kısa bir süre içinde yaptığı tasarruflarla bu kuşkuyla doğrulamış ve güven kaybına neden olmuştur.
- Siyasi iktidar, 2007 yılında hazırladığı yasa tasarısıyla Yargıtay’ın üye sayısının 150 ile sınırlandırılmasını öngörmüştür. Bugün ise HSYK’nın siyasi iktidara doğrudan veya dolaylı şekilde bağımlı hale getirilmek suretiyle yeniden yapılandırılmasından sonra, Yargıtay’ın üye sayısı 250’den, 387’ye, Danıştay’ın üye sayısı 95’ten 151’e çıkarılmak istenmektedir.
- HSYK’nın açıklandığı şekilde yeniden yapılandırılmasından sonra, bu iki yüksek mahkemenin üye sayısının bir anda, daha önce Cumhuriyet tarihinde görülmemiş şekilde arttırılmak istenmesinin nedeni, siyasi iktidara bağımlı bir yüksek yargı yaratmaktır.
- Bilindiği üzere Yargıtay ve Danıştay’a üye seçimi, siyasi iktidara bağımlı hale getirilmiş bu HSYK tarafından yapılacaktır.
- Yargıtay ve Danıştay’ın üye sayısının artırılmasına gerekçe olarak gösterilen iş yükünün sebebinin, öncelikle, ilk derece mahkemelerindeki ve soruşturma evresindeki yapısal sorunlar olduğu açıktır. Buna rağmen kamuoyu, yanlış bilgilendirilmekte ve yüksek mahkemelerin üye ve daire sayısının artırılmasının tek çözüm olduğuna inandırılmak istenmektedir. Oysa yapılmak istenen, Yargıtay ve Danıştay’ı, iş yükü bahane edilerek, yürütme organına bağımlı hale getirmektir. Yüksek yargının yürütme organına bağımlı kılınması sonucunda, demokrasinin vazgeçilmez şartı olan kuvvetler ayrılığı ortadan kalkacaktır.
- Yargıtay’ın yeniden yapılandırılmasında siyasi iktidarın niyetini en açık şekilde ortaya koyan düzenleme, yeni üyelerin atanması ile birlikte Birinci Başkanlık Kurulu’nun kendiliğinden lağvedilmesinin öngörülmesidir.
- Birinci Başkanlık Kurulu’nun başlıca görevleri, Yargıtay Başkanı, Yargıtay Başsavcısı, Yargıtay daire başkanları ve üyeleri hakkında ceza soruşturması yapmak ve kamu davası açılmasına karar vermek; ayrıca üyelerin hangi dairelerde görevlendirileceğini belirlemektir.
- Tasarıya göre, Yargıtay Birinci Başkanlık Kurulu, yeni üyelerin de katılımıyla yapılacak seçimle yeniden oluşturulacaktır. Böylece siyasi iktidar bu önemli organı istediği şekilde belirlemiş olacaktır.
- Yeniden yapılandırılmış HSYK eliyle yeniden oluşturulmak istenen Yargıtay Birinci Başkanlık Kurulu’nun dolaylı da olsa bu şekilde siyasi iktidarın etki alanına alınması sonucunda Yargıtay’da, Yargıtay Başkanı da dahil olmak üzere, hiçbir yüksek hâkimin teminatı kalmayacaktır.
- Dikkatimizden kaçmayan bir diğer husus ise, siyasi iktidarın Anayasa’ya aykırı bir biçimde, Anayasa Mahkemesi’ni, Yargıtay’ın ve Danıştay’ın üstünde bir temyiz mercii haline getirmek istemesidir. Siyasi iktidar, Anayasa Mahkemesi’ne, Yargıtay’ın ve Danıştay’ın kararlarını iptal etme yetkisi vermektedir. Bu düzenleme Yargıtay ve Danıştay’ı işlevsiz kılacaktır. Ayrıca bireylerin Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’ne başvuru yapmadan önce Anayasa Mahkemesi’ne bireysel başvuru yapması gerekeceğinden, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’ne başvuru yapma hakkı çok uzun yıllar geciktirilerek fiilen yok edilecektir.
- Referandumla başlandığı iddia edilen demokratikleşme süreci içerisinde, yürütme organı, kendine bağlı bir yargı yaratmaya çalışmak yerine, adil yargılanma ve savunma hakkını hiçe sayan özel görevli ağır ceza mahkemelerini derhal kaldırmak suretiyle yargıda reform çalışmalarına başlamalıdır.
- Siyasi iktidardan beklentimiz, yargıdaki iş yüküne ve kronikleşmiş sorunlara, barolarla işbirliği içinde gerçekçi çözümler üretmesi; yargının kurucu unsuru – bireylerin hak ve özgürlüklerinin güvencesi olan avukatların vazgeçilmez konumunun yargının diğer unsurlarınca benimsenmesini sağlaması; bu çerçevede, avukatlara karşı adliye binalarında dahi her gün uygulanan ayrımcılıklara ve çıkarılan anlamsız zorluklara son verilmesini sağlamasıdır.
- Haklı kaygılarımız, oluşturulmak istenen sisteme yöneliktir. Çünkü hukuk devletinin ve demokrasinin güvencesi, kişiler değil, kurulan sistemdir. Anayasa Mahkemesi ve HSYK’nın bu şekilde yeniden yapılandırılması ve siyasi iktidara bağımlı hale getirilmesinden sonra bu kez aynı yapının Yargıtay ve Danıştay için öngörülmesi, hukuk güvenliğini tamamen ortadan kaldıracak ve telafisi mümkün olmayacak bir tahribat yaratacaktır.
- Hukukun özgürlükleri güvence altına almadığı bir sisteme demokrasi adını vermek mümkün değildir. Bu yapı gerçekleştiği takdirde, siyasi iktidara yakın olunmadığı sürece hak aramak ve hak almak mümkün olmayacaktır. Bu düzenleme ile artık iktidarın, yani üstünlerin hukuku ve yargısı yaratılacaktır.
- Hukuki güvenliği tamamen yok edecek, Türkiye’yi hukuk devleti olmaktan tamamen çıkaracak, totaliter bir rejime zemin hazırlayacak böyle bir gidişe karşı koymak ve toplumu uyarmak hukukçuların, baroların ve bütün sivil toplum kuruluşlarının tarihsel bir görevidir.
- Toplumumuzun, hangi siyasi parti iktidarda olursa olsun, yürütme organının yargı üzerindeki etkisini ortadan kaldıracak, yargının bağımsızlığını sağlayacak yeni bir anayasaya ihtiyacı vardır. İnsan haklarına, hukukun üstünlüğüne, evrensel hukuk ilkelerine dayalı, toplumsal uzlaşmayı gerçekleştirecek, demokrasinin önündeki bütün engelleri kaldıracak ve sağlıklı bir demokrasi açısından tehlikeli boyutlara gelmiş kutuplaşma ve ayrışmalara son verecek yeni bir anayasa hazırlanması için üzerimize düşen bütün sorumlulukları yerine getirmeye hazırız.
- Biz aşağıda imzası olan baroların yaklaşımı, eleştirmekten öte, kalıcı ve evrensel hukuk ilkelerine uygun çözümler üretmektir. Bu amaçla, yasama ve yürütme organlarıyla ve ilgili bütün kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmaya hazır olduğumuzu ilan ederiz.

“Demokrasi adına” yapıldığı ileri sürülen uygulamalarla demokrasimiz telafisi çok zor zararlara uğramadan ve kişi özgürlüklerimiz tamamen güvencesiz bırakılmadan önce duyarlı kamuoyunun bilgisine saygıyla sunulur.

ADANA BAROSU
ANKARA BAROSU
ARTVİN BAROSU
BALIKESİR BAROSU
BOLU BAROSU
DENİZLİ BAROSU
ESKİŞEHİR BAROSU
İSTANBUL BAROSU
KIRIKKALE BAROSU
MANİSA BAROSU
SİNOP BAROSU
TUNCELİ BAROSU

AMASYA BAROSU
ANTALYA BAROSU
AYDIN BAROSU
BİLECİK BAROSU
BURSA BAROSU
EDİRNE BAROSU
GİRESUN BAROSU
KAYSERİ BAROSU
KOCAELİ BAROSU
MUĞLA BAROSU
TEKİRDAĞ BAROSU
UŞAK BAROSU